

Notat

2. september 2010
J.nr. 2009-139-0004

Støtte til fossil energi og CO₂ markeder (Fossil fuels subsidies and carbon markets)

I EU og Danmark er der stor interesse i at bruge afgifter og kvoter til at reducere forbrug af energi.

I runde tal koster fossil energi i Danmark svarende til ca. 2.000 kr./t CO₂ eller 150 kr./GJ. Heraf vedrører omkring 1/3 prisen på selve energien ved import og produktion, ca. 1/3 omkostninger i Danmark til at gøre energien brugbare og transportere den til kunderne (i elværker, fjernvarmeværker og ledninger mv.) og ca. 1/3 i afgifter.

Danmark har de højeste afgiftssatser i gennemsnit på energi i EU.

Alle EU lande har høje afgifter på benzin og diesellole. Disse afgifter er klart de dominerende. Omkring ¾ af provenuerne kommer fra afgifter på benzin og diesellole. I de fleste lande over 90 pct.

Men Danmark har også høje afgifter på anden energi. Det gælder særligt brændsel og el til husholdninger, hvor satserne er meget høje. Satserne for erhverv er væsentlig lavere, men fortsat ofte flere gange større end i andre EU lande.

I følgende tabel er vist de grønne afgifter i 2008 i EU og Danmark.

Pct. af BNP	EU 27 vægtet gennemsnit 2008	Danmark 2008
Grønne afgifter i alt	2,4	5,7
- heraf energi	1,7	2,1
-- heraf til brændsel trans- port	1,4	1,0
- heraf andet end brændsel transport	0,6	1,9
- forurening og ressourcer	0,1	1,8

* Danmark bruger forholdsvis lidt energi pr. BNP sammenlignet med EU.

I 2008 udgjorde afgifterne på energi i EU omkring 1,7 pct. af BNP. Det svarer til hen ved 1.600 mia. kr.

Går man udenfor Vesteuropa er billedet noget anderledes. Andre OECD-lande som USA har afgifter på benzin mv., men de er små. Og i hovedparten af resten af verdens lande gives der snarere tilskud end opkræves afgifter.

På mødet blandt G 20 landenes ledere i Pittsburgh i september 2009 var der enighed om på mellemlangt sigt at udfase og rationalisere ineffektive tilskud til fossile brændsler (punkt 24).

Der skulle udarbejdes en rapport af IEA, OECD og verdensbanken om sådanne tilskud.

Tilskuddene på globalt plan steg fra ca. 342 mia. \$ i 2007 til 557 mia. \$ i 2008. Tilskuddene var således på godt 2.800 mia. kr. eller omkring 70 pct. over EU afgifterne. Tilskuddene faldt dog i 2009.

Tilskuddene er ofte i form af, at staterne garanterer en højeste pris. Forskellen mellem denne pris og markedsprisen udgør tilskud. Tilskuddene steg i 2008 da energipriserne steg kraftigt. Tilskuddene forventes derfor at falde i 2009.

Hovedparten af tilskuddene gives til olie herunder særligt vedrørende transport.

Iran gav de største tilskud for over 500 mia. kr. Tilskuddene udgjorde omkring 1/3 af det offentlige budget eller mellem 10 og 15 pct. af BNP. Andre store tilskudslande er Rusland, Saudi Arabien, Indien og Kina. Tilskuddene i Usbekistan udgjorde over 20 pct. af BNP

Det er særligt de olieeksporterende lande, der giver store tilskud. Herudover gives der store tilskud i mange udviklingslande i vækst såsom Kina og Indien. Men sjældent store tilskud i de allerfattigste lande. Her mangler der dog tal.

Ifølge IEA vil en gradvis udfasning af tilskuddene til 2020 give en reduktion i udledningerne i 2020 på 6,9 pct. eller 2.400 mio. tons CO₂. I 2008 blev der udledt 50 mio. ton i Danmark fra energiforbrug. De 2.400 mio. tons svarer til de samlede nuværende emissioner fra Frankrig, Tyskland, Italien, Spanien og UK.

I EU gives der i almindelighed ikke tilskud til fossile brændsler. Men der gives ofte betydelige tilskud til forbrug af VE. Ligeledes kan der i visse lande være såkaldte skatteudgifter for forbrug af fossilt brændsel til særlige formål. Efter EU's energibeskatningsdirektiv må der således ikke opkræves afgifter af forbrug af egne produkter ved olie- og gasudvinding eller raffinering.

I UK er der særlig lav moms på opvarmning.

I Danmark gives der varmhjælp til pensionister, hvor det offentlige betaler en del af varmeregningen.

De lavere afgifter på energi til brug i erhverv tæller med som en skatteudgift. Netto bliver energi brugt i erhvervslivet dog beskattet.

Ligeledes tæller de lavere afgifter på diesel sammenlignet med benzin med i skatteudgiftsopgørelsen. Men igen gælder, at dieselolie i såvel Danmark som EU er hårdt beskattet, dog mindre end benzin.

Hvis ambitiøse mål om mindre energiforbrug og udledning af drivhusgasser skal realiseres, vil der være behov for at gøre brug af fossil energi dyrere globalt. Et første og gevinstgivende skridt for mange lande vil være at udfase de forskellige tilskud.